

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lbs@lbs.lv
www.lps.lv

Nod.maks.kods: 40008020804
Nor.konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

13.09.2019. Nr. 201908/SAN1152/NOS679

Uz TAP VSS-861

Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrijai

*Par likumprojektu "Administratīvo teritoriju
un apdzīvoto vietu likums"*

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir izvērtējusi un nesaskaņo Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas sagatavoto likumprojektu "Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums" (VSS-861) (turpmāk – likumprojekts) un tā sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumu (anotāciju), jo ir šādi iebildumi:

1. Likumprojekts ir pretrunā ar Deklarāciju par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību (turpmāk – Valdības deklarācija), jo ir pretruna ar šīs deklarācijas 225.punktu:

"225. Izvērtēsim otrā līmeņa pašvaldību ieviešanas nepieciešamību un, saņemot pozitīvu vērtējumu, īstenosim izmēģinājumu projektu (pilotprojektu)."¹

Spēkā esošais likums pilnībā atbilst šim punktam, jo paredz apriņķus, kā administratīvās teritorijas. Diskusija par apriņķa pašvaldībām ir uzsākusies sabiedrībā, apriņķu lietderība gūst arvien jaunus atbalstītājus. Valdība šajā diskusijā līdz šim nav piedalījusies un nepiedalās. Izslēgt apriņķus no likumprojekta šajā situācijā ir prettiesiski (valdības leģitimitātes nosacījums ir deklarācijas pildīšana vai vismaz nerīkošanās klaji pretrunā ar deklarāciju).

Vietējo pašvaldību vēlamais izmērs un citi izveides kritēriji ir tieši saistīti ar funkciju sadalījumu daudzlīmeņu pārvaldības (ES, Latvijas Republika, apriņķi, vietējās pašvaldības) ietvaros. Nav pareizi reformēt vienu elementu, neredzot pārmaiņas kopumā.

2. Likumprojekts ir pretrunā arī ar citiem Valdības deklarācijas punktiem, piemēram, 4.punktu, kas nosaka, ka

"4. Ņemot vērā īstenotās nodokļu reformas un veicamās pašvaldību administratīvi teritoriālās reformas ietekmi uz pašvaldību budžetiem, fiskāli

¹ https://mk.gov.lv/sites/default/files/editor/kk-valdibas-deklaracija_red-gala.pdf

atbildīgi veidosim stabilu, reģionāli sabalansētu finanšu resursu pieejamību, lai radītu līdzvērtīgus priekšnosacījumus pašvaldību funkciju veikšanai un attīstībai, tai skaitā sagatavosim priekšlikumus izmaiņām pašvaldību finanšu izlīdzināšanā.”

Konkrētais uzdevums prasa izvērtēt administratīvi teritoriālās reformas ietekmi uz pašvaldību budžetiem, lai varētu realizēt nākamās uzdevumus, savukārt anotācijas III sadaļā, kurā jānorāda Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem, ir iekļauta informācija par ietekmi uz valsts budžetu, kas paredz tikai izdevumus izbraukuma konsultācijām, informatīvām kampaņām, rokasgrāmatu izstrādei, novadu struktūras izveidei, attīstības plānošanas dokumentu izstrādei, vienreizējas dotācijas pašvaldībām kā arī investīciju programmai administratīvi teritoriālās reformas īstenošanai. Sadaļā par ietekmi uz pašvaldību budžetiem ir norādīts – “Nav precīzi aprēķināms”. Tad jautājums – kā var īstenot reformu, ja nav precīzi aprēķināms, kāda būs ietekme uz katru no jaunveidojamo pašvaldību budžetu. Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra instrukcija Nr. 19 “Tiesību akta projekta sākotnējās ietekmes izvērtēšanas kārtība” (turpmāk – Instrukcija) nosaka kārtību, kādā sagatavo sākotnējās (*ex-ante*) ietekmes novērtējuma ziņojumu (turpmāk – anotācija), anotācijas veidlapu un ietekmes izvērtējuma objektus (anotācijas sadaļas), kā arī anotācijas sadaļu izvērtēšanā iesaistīto ministriju, Valsts kancelejas un Ministru prezidenta padotībā esošo valsts pārvaldes iestāžu (turpmāk – ministrija) kompetenci. Tiesību akta projekta (turpmāk – projekts) sākotnējās ietekmes izvērtēšanas mērķis ir apzināt sekas un ietekmi, ko radīs projekts. Projekta sākotnējās ietekmes izvērtēšanu veic, **ievērojot šādus principus – laicīgums, sistēmiskums, vispusīgums, samērīgums, objektivitāte, uz pierādījumiem balstīta lēmumu pieņemšana, izmaksu un ieguvumu samērojamība. Anotācijas uzdevums ir informēt lēmuma pieņēmējus un ieinteresētās puses par sekām un ietekmi, ko radīs projekts.** Anotācijā atspoguļo projekta sākotnējās ietekmes izvērtēšanas rezultātus, kā arī ietver informāciju par sabiedrības līdzdalību projekta izstrādē un šīs līdzdalības rezultātiem. Projekta izstrādātājs, organizējot sabiedrības līdzdalību projekta izstrādē, ievēro normatīvos aktus par sabiedrības līdzdalību attīstības plānošanas procesā.

Sagatavotā likumprojekta anotācija neatbilst Instrukcijā noteiktajiem sākotnējās izvērtēšanas principiem - **sistēmiskums, samērīgums, objektivitāte, uz pierādījumiem balstīta lēmumu pieņemšana, izmaksu un ieguvumu samērojamība. Ņemot vērā minēto pieprasām anotāciju sagatavot atbilstoši Instrukcijai.**

3. Likumprojekts ir pretrunā ar Saeimas 2019.gada 21.marta lēmumu “Par administratīvi teritoriālās reformas turpināšanu” (turpmāk - Saeimas lēmums”:

“Ministru kabinets iesniedz Saeimai ziņojumu, kurā izvērtēts valsts reģionālā administratīvi teritoriālā iedalījuma (apriņķu) izveidošanas pamatojums.”

Bez šāda izvērtējuma nav zināmas plānotās funkcionālās izmaiņas, tāpēc nevar pamatot vietējo pašvaldību teritoriju izmaiņas.

4. Ir pārkāpta Saeimas lēmumā noteiktā secība: vispirms konceptuālais ziņojums par reformu, tad no konceptuālā ziņojuma izrietošs likumprojekts. Konceptuālais ziņojums ir apspriešanas stadijā, vairāki desmiti atsevišķu pašvaldību un LPS ir iesniegušas iebildumus, kuri vēl nav izvērtēti. Likumprojekts ir sagatavots pilnībā ignorējot šos iebildumus. Tādējādi likumprojekts nonāk konfliktā ar daudzu pašvaldību un tajās dzīvojošo iedzīvotāju interesēm. Konceptuālais ziņojums vēl nav apspriests ar vietējām kopienām atbilstoši Eiropas vietējo pašvaldību hartas 5.pantam.

5. Vairāki novadu izveidošanas noteikumi (likumprojekta 8.pants) nav pielietojami, jo tajos ietvertās normas balstās uz kvantitatīvi neizmērāmiem vai neizpildāmiem kritērijiem:

“4) iespējama ilgtspējīga teritorijas ekonomiskā attīstība, un pašvaldībai ir spēja teritorijai piesaistīt nozīmīgas investīcijas”.

Termini “ilgtspējīga teritorijas ekonomiskā attīstība” un “nozīmīgas investīcijas” it tik dažādi traktējami, ka to pielietojums rada augstus subjektivisma vai korupcijas riskus. Šāda vispārīguma pakāpe ir bīstama, ja to pielieto konkrētu gadījumu vērtēšanā.

“5) iespējams izveidot efektīvu izglītības, veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu iestāžu tīklu, sabiedriskā transporta un ceļu tīklu, kā arī komunālās saimniecības tīklu”

Atbilstoši veselības pakalpojumu māsterplānam tīkls ir katrā no astoņiem reģioniem. Šo tīklu neveido vietējā pašvaldība. Prasība veidot veselības tīklu katrā pašvaldībā ir absurda.

Iespējamība kaut ko izveidot ir atkarīga no centralizētā finansējuma un iedzīvotāju maksātspējas. Šāda, tik ietilpīga formulējuma iekļaušana rada politiskās korupcijas risku kritērija piemērošanā.

“6) ir pietiekams skolēnu skaits vismaz vienai perspektīvai vidusskolai”

Skolas sacenšas par skolēnu piesaistīšanu. Skolēnu skaits novadā nesakrīt ar skolēnu skaitu, kas izvēlējušies novada skolas.

Jēdziens “perspektīva vidusskola” ir abstrakts un nav viennozīmīgi traktējams.

“7) teritorija ir optimāli izveidota, lai pašvaldība var patstāvīgi nodrošināt tai likumos noteikto autonomo funkciju izpildi, izņemot gadījumus, ja likumos noteikts citādāk”.

Jautājums, vai teritorija ir optimāli izveidota, ir atkarīgs no optimizācijas uzdevuma mērķa funkcijas un nosacījumu sistēmas. Ja kaut ko ir vēlme optimizēt, vajag formulēt pašu optimizācijas uzdevumu. Kas vienai interešu grupai optimāls, tas citai grupai ir tālu no optimuma.

Arī šāds formulējums rada augstu politiskās korupcijas risku.

6. Likumprojekts turpina nevēlamu praksi, kura izveidojās iepriekšējās administratīvi teritoriālās reformas gaitā, kad vesela likuma materiālās normas tiek pārnestas uz cita likuma pārejas noteikumiem. LPS uzskata, ka Saeimas lēmumu jāpilda ar Administratīvi teritoriālās reformas likumprojektu.

Lielākā daļa likumprojekta jauno normu attiecas uz reformu un tās procesu, nevis uz administratīvo teritoriju īpašībām. 2008.gadā valdība baidījās zaudēt Satversmes tiesu, tādēļ izvēlējās netipisku likuma uzbūvi. Šoreiz no Satversmes tiesas nav jābaidās, tāpēc var pieņemt likumu, kura nosaukums atbilst saturam un risināmajam jautājumam.

7. Arī pašvaldības neatbalsta sagatavoto likumprojektu:

7.1. Salas novads norāda: Novada domes deputāti pieņēma lēmumu neatbalstīt VARAM izstrādāto ART projektu un pašvaldība ir saņēmusi 584 iedzīvotāju parakstus, kuri arī neatbalsta ministrijas izstrādāto reformas projektu. Salas novada pašvaldība uzskata, ka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas sagatavotais likumprojekts "Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums" (VSS-861) ir **jānoraida kopumā un jāaptur tā turpmākā izskatīšana.**

7.2. Alsungas novads norāda: Uzskatām, ka, īstenojot teritoriālo reformu, kas iekļauta likumprojektā "Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums", netiks atrisināta pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts (skat. anotāciju). Šāda sasteigta un nedemokrātiskā ceļā virzīta administratīvi teritoriālā reforma panāks vēl lielāku atšķirību starp pilsētām un lauku teritorijām ap tām, kā arī mazo pagastu iedzīvotājiem nebūs iespēja lemt par savas teritorijas attīstību, tādējādi pārkāpjot vienu no demokrātijas svarīgākajiem principiem – vienlīdzību. Iesakām:

7.2.1. **Izdiskutēt likumprojekta ietekmi**, balstoties uz pamatotiem datiem un aprēķiniem, nevis apgalvojumiem, ievērojot pēc būtības Eiropas vietējo pašvaldību hartā noteiktos demokrātijas principus – konsultējoties ar vietējām varām, lai novērstu nelietderīgu valsts budžeta līdzekļu tērēšanu (pēc anotācijā iekļautajiem aprēķiniem valsts budžeta izdevumi reformas īstenošanai, kas ir 309 866 556 eiro, būs atgūti pēc 18 gadiem);

7.2.2. **Iekļaut šajā likumprojektā vai virzīt vienotā paketē ar šo likumprojektu grozījumus citos likumos**, normas, kas nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas lēmumu pieņemšanā, kā arī resursu sadalē, piemēram,

nosakot, ka katrā pagastā un pilsētā jānovirza konkrēta daļa no tās teritorijā radītiem nodokļiem.

7.3. Baltinavas novads aicina apturēt šī likumprojekta virzību, un pārskatīt piedāvājumu par otrā līmeņa pašvaldībām, sagatavojot jaunu likumprojektu ar otrā līmeņa pašvaldību teritorijām.

8. Visā likumprojekta tekstā lūdzam vienādot terminu “pašvaldības dome” un “novada dome” lietojumu atbilstoši likumā “Par pašvaldībām” noteiktajam.

9. LPS iebildumi par likumprojektu pēc pantiem ir šādi:

Nr. p.k.	Likumprojekta redakcija	Iebildumi
1.	<p>1. pants. Administratīvā teritorija</p> <p>Administratīvā teritorija ir Latvijas teritoriālā iedalījuma vienība, kurā pašvaldība savas kompetences ietvaros realizē pārvaldi.</p>	<p><i>Izteikt 1. panta teksts izsakāms sekojoši: “Administratīva teritorija ir Latvijas Republikas teritoriālā iedalījuma vienība, kurā valsts pārvaldes institūcijas vai pašvaldība realizē pārvaldi.” [skat. 5. pantā “Latvijas Republika”]</i></p>
2.	<p>3. pants. Likuma darbības joma</p> <p>Likums nosaka administratīvo teritoriju un novadu teritoriālā iedalījuma vienību izveidošanas, uzskaites, robežu grozīšanas, administratīvā centra noteikšanas nosacījumus un kārtību, kā arī apdzīvoto vietu statusa noteikšanas, to uzskaites kārtību un institūciju kompetenci šajos jautājumos.</p>	<p>Izteikt likumprojekta 3.pantu šādā redakcijā: “Likums nosaka administratīvo teritoriju un novadu teritoriālā iedalījuma vienību izveidošanas, uzskaites, robežu grozīšanas, administratīvā centra vai vairāku centru noteikšanas nosacījumus un kārtību, kā arī apdzīvoto vietu statusa noteikšanas, to uzskaites kārtību un institūciju kompetenci šajos jautājumos.”</p>
3.	<p>4. pants. Pierīgas teritorija</p> <p>Pierīga šī likuma piemērošanā ir teritoriju kopums, kas pieguļ Rīgai un sastāv no šādām novadu teritorijām – Ādažu novads, Ulbrokas novads, Salaspils novads, Ķekavas novads, Olaines novads un Mārupes novads.</p>	<p>Sistēmiski likumprojekta 4. pants nav iekļaujams konkrētajā likumprojektā, bet gan būtu atrunājams likumā kas regulētu apriņķu vai reģionālos jautājumus. Tomēr, ja tiek uzstāts, ka konkrētajam regulējumam ir jābūt likumprojektā, tad likumprojekta 4.pants ietverams pēc normas, kas nosaka administratīvās teritorijas, jo nav loģiski runāt par Pierīgas teritoriju, ja nav zināmas, kādas ir administratīvās teritorijas. Tā kā Pierīgas teritorija īpašs statuss</p>

		<p>novadiem, tad loģiski un sistēmiski būtu veidot pantu par novadiem ar īpašo statusu. Tādēļ lūdzam likumprojekta 4.pantu izteikt šādā redakcijā un ietvert pēc likumprojekta panta attiecīgi mainot likumprojekta pantu numerāciju:</p> <p>“4. Pilsētas un novadi ar īpašu statusu</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Galvaspilsēta – Rīga. (2) Kūrortpilsēta – Jūrmala. (3) Pierīga šī likuma piemērošanā ir teritoriju kopums, kas pieguļ Rīgai un sastāv no šādām novadu teritorijām – Ādažu novads, Ulbrokas novads, Salaspils novads, Ķekavas novads, Babītesnovads, Olaines novads un Mārupes novads. (4) Austrumu pierobežas teritorija šī likuma piemērošanā ir teritoriju kopums, kas atrodas Eiropas Savienības austrumu robežas teritorijā un pieguļ Krievijas un Baltkrievijas robežai – Alūksnes novads, Balvu novads, Daugavpils novads un Krāslavas novads”
4.	<p>5. pants. Administratīvās teritorijas</p> <p>Latvijas Republiku iedala šādās administratīvajās teritorijās:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) republikas pilsētās – Rīga un Jūrmala; 2) novados. 	<p>Saeima savā 2019.gada 21.marta lēmumā ir lēmusi turpināt 1998. gadā iesākto teritoriālo reformu un līdz 2021. gadam izveidot ekonomiski attīstīties spējīgas administratīvās teritorijas ar vietējām pašvaldībām, kas spēj nodrošināt tām likumos noteikto autonomo funkciju izpildi salīdzināmā kvalitātē un pieejamībā un sniedz iedzīvotājiem kvalitatīvus pakalpojumus par samērīgām izmaksām. Jautājums par atteikšanos no aprīņiem nav vēl izlemts. Arī Saeimas dotais uzdevums Ministru kabinetam iesniegt Saeimai ziņojumu, kurā izvērtēts valsts reģionālā administratīvi teritoriālā iedalījuma (apriņķu) izveidošanas pamatojums nav izpildīts. Arī anotācijā nav atrodams pamatojums tam, kādēļ notiek atteikšanās no aprīņiem, kas šobrīd paredzēti Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 4. pantā. Ņemot vērā minēto, Ministru kabinetam nav pilnvarojuma atteikties no aprīņiem. Ņemot vērā minēto, likumprojekta 5.pantu lūdzam izteikt šādā redakcijā:</p> <p>“5. Latvijas Republiku iedala šādās administratīvajās teritorijās:</p>

		<p>1) apriņķos; 2) republikas pilsētās; 3) novados.</p>
5.	<p>6. pants. Novada teritoriālais iedalījums</p> <p>(1) Novada teritoriju iedala šādās vienībās:</p> <p>1) novada pilsētās; 2) novada pagastos.</p> <p>(2) Novada dome var grozīt attiecīgā novada teritoriālā iedalījuma vienību robežas, ja līdz ar to netiek grozīta novada robeža. Lēmumu par robežu grozīšanu novada pašvaldība piecu darbdienu laikā pēc tā parakstīšanas nosūta Valsts zemes dienestam un Centrālajai statistikas pārvaldei.</p> <p>(3) Novada dome var pašvaldības nolikumā noteikt novada teritoriālo vienību, kas sastāv no vairākiem novada pagastiem, vai novada pagastiem un novada pilsētās, apzīmējot šādu teritoriālo iedalījumu ar attiecīgu vietvārdu un vārdu – apvienība.</p>	<p>Lūdzam precizēt likumprojekta 6.panta pirmo daļu, izsakot to šādā redakcijā:</p> <p>“(1)Novada teritoriju iedala sekojošās teritoriālās vienībās: 1) pilsētas; 2) pilsētpagasti, 3) pagasti”.</p> <p>Lūdzam svītrot likumprojekta 6.panta trešo daļu vai arī to precizēt, jo apvienību izveidošanai vienas administratīvās teritorijas ietvaros nav nepieciešamības. Izveidojot novadu visus jautājumus (saimnieciskos, politiskos u.c. jautājumus) izlems novada dome. Novada teritoriālajām vienībām lemšanas tiesību nebūs, līdz ar to nav skaidrs, kāda nozīme būs apvienībām, jo apvienība pēc būtības ir veidojums ar kopīgiem saimnieciskiem, politiskiem, zinātniskiem vai tml. mērķiem. Vai ar šo daļu tiek mēģināts ieviest divlīmeņu pašvaldības viena līmeņa ietvaros? Uzskatām, ka novada teritoriju apvienības nav šā likuma jautājums un tas ir risināms, ja tiek nodrošinātas vēl viena līmeņa vēlēšanas.</p>
6.	<p>7. pants. Administratīvo teritoriju, to administratīvo centru un novada teritoriālo vienību noteikšana</p> <p>(1) Administratīvās teritorijas un to administratīvos centrus, kā arī novada teritoriālās vienības – novada pilsētas un novada pagastus – nosaka Saeima šā likuma pielikumā.</p> <p>(2) Administratīvās teritorijas robežas aprakstu apstiprina Ministru kabinets.</p>	<p>Lūdzam precizēt 7. panta pirmo daļu šādā redakcijā:</p> <p>“(1) Administratīvās teritorijas nosaka Saeima šā likuma pielikumā.”</p> <p>Uzskatām, ka administratīvo centru jānosaka pašvaldībām pašām, jo pašvaldība ir vietējā pārvalde, kas ar pilsoņu vēlētas pārstāvniecības — domes — un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību nodrošina likumos noteikto funkciju, kā arī šajā likumā paredzētajā kārtībā Ministru kabineta doto uzdevumu un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses. Atbilstoši subsidiaritātes principam tā ir vistuvāk un vislabāk redz situāciju konkrētajā administratīvajā teritorijā, tajā skaitā, nosakot administratīvo centru.</p>
7.	<p>8. pants. Novadu izveidošanas noteikumi</p>	<p>1. Lūdzam pārstrādāt likumprojekta 8.pantu, jo principā gandrīz visi</p>

<p>Apvienojot vai sadalot novadu, kā arī grozot tā robežu, tiek ievēroti šādi noteikumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teritorija ir ģeogrāfiski vienota; 2) novada teritorijā ir valsts attīstības plānošanas dokumentos (reģionālās politikas pamatnostādņēs vai nacionālajā attīstības plānā) noteikts reģionālās vai nacionālās nozīmes attīstības centrs, izņemot Pierīgu; 3) Pierīgas novados ir ne mazāk par 15 000 pastāvīgo iedzīvotāju; 4) iespējama ilgtspējīga teritorijas ekonomiskā attīstība, un pašvaldībai ir spēja teritorijai piesaistīt nozīmīgas investīcijas; 5) iespējams izveidot efektīvu izglītības, veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu iestāžu tīklu, sabiedriskā transporta un ceļu tīklu, kā arī komunālās saimniecības tīklu; 6) ir pietiekams skolēnu skaits vismaz vienai perspektīvai vidusskolai; 7) teritorija ir optimāli izveidota, lai pašvaldība var patstāvīgi nodrošināt tai likumos noteikto autonomo funkciju izpildi, izņemot gadījumus, ja likumos noteikts citādāk. 	<p>novadu izveidošanas noteikumi ir subjektīvi! Kāpēc attīstības centrs ir kā nosacījums, ja, piemēram Valka, daudzi no tiem ir ekonomiski vājāki un ar daudz mazāku attīstības potenciālu nekā esošo novadu centri, piemēram Ozolnieki?! Kāpēc Pierīgas novados jābūt 15000 iedzīvotājiem, nevis, piemēram, 10000, turklāt vai ir uzskaitīti tie, kuri deklarējuši savu dzīves vietu Rīgā, bet realitātē dzīvo Babītes novadā?! Kā tiek mērīta “spēja piesaistīt investīcijas”? Kāds ir izmērāms definējums “perspektīvai “vidusskolai? Anotācijā iekļautais skaidrojums pietiekami nepamato šo noteikumu izvēli. Nav noteikti kritēriji pēc kuriem vērtēt, vai “teritorija ir optimāli izveidota, lai pašvaldība var patstāvīgi nodrošināt tai likumos noteikto autonomo funkciju izpildi”, vai “iespējams izveidot efektīvu izglītības, veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu iestāžu tīklu, sabiedriskā transporta un ceļu tīklu, kā arī komunālās saimniecības tīklu”. Nav saprotams, kāpēc ir noteikts tikai skolēnu skaits vidusskolām, kā novada izveide priekšnosacījums? Kāpēc nav noteikts, piemēram, pensionāru vai maznodrošināto personu skaits?</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Papildināt likumprojektu ar nosacījumiem/ kritērijiem pilsētu un apdzīvotu vietu statusa noteikšanai atbilstoši apdzīvotās vietas pastāvīgo iedzīvotāju skaitam, t.i., noteikt pilsētu un apdzīvotu vietu gradāciju (lielas pilsētas, vidējas pilsētas, utml.). Šobrīd likumprojektā noteikts, ka pilsētas statusu var piemērot apdzīvotai vietai, kurā ir ne mazāk par 2000 iedzīvotāju, kā arī tādai apdzīvotai vietai, kurā ir mazāk par 2000 iedzīvotāju, ja tā ir kultūras un komercdarbības centrs ar attīstītu inženier-infrastruktūru un ielu tīklu. Norādām, ka pilsētas statusa piešķiršana, balstoties uz vienādiem kritērijiem, gan tādām apdzīvotām vietām, kurās ir 80 000 iedzīvotāju,
--	--

		gan tādām, kurās ir 1500 iedzīvotāju, nav racionāla. Papildus norādām, ka likumprojektā vai no tā izrietošajos Ministru kabineta noteikumos nepieciešams paredzēt atšķirīgus pienākumus un tiesības atkarībā no apdzīvotu vietu/ pilsētu lieluma.
8.	<p>9. pants. Administratīvās teritorijas robežas grozīšana</p> <p>(1) Apvienojot vai sadalot administratīvo teritoriju, kā arī grozot tās robežu, izvērtē valsts un pašvaldības iedzīvotāju intereses, Ministru kabineta atzinumu un ieinteresēto pašvaldību lēmumus.</p> <p>(2) Administratīvās teritorijas robežu var grozīt Ministru kabinets, ja robežas grozīšanas rezultātā republikas pilsēta vai novads un tā teritoriālā iedalījuma vienība saglabā savu statusu un novada teritoriālā iedalījuma vienība netiek pievienota citam novadam vai republikas pilsētai</p>	<p>1. Likumprojekta 9.panata pirmajā daļā ir noteikts, ka Apvienojot vai sadalot administratīvo teritoriju, kā arī grozot tās robežu, izvērtē valsts un pašvaldības iedzīvotāju intereses, Ministru kabineta atzinumu un ieinteresēto pašvaldību lēmumus. Jautājums – vai pašvaldības lēmuma vietā nebija domāts domes lēmums? Ja raksta pašvaldības lēmums, tad dome šo jautājumu neskatīs, bet likumprojekta kontekstā pareizāk būtu domes lēmums, ne kāda darbinieka lēmums. Ņemot vērā minēto lūdzam precizēt likumprojektu.</p> <p>2. Likumprojekta 9.panta otrā daļa aizliedz nākotnē kaimiņos esošām pašvaldībām savstarpēji vienoties par teritoriju maiņu! Ir daudz piemēru, kad novadu teritoriju robežas ir noteiktas neloģiski (Ozolnieku un Iecavas; Ozolnieku un Olaines; Olaines un Ķekavas, utt.), bet ar šādu nosacījumu vēsturisko kļūdu izmaiņas tiek aizliegta! Lūdzam precizēt likumprojekta 9.panta otro daļu.</p> <p>3. Lūdzam likumprojekta 9.pantu kopumā saskaņot ar likuma “Par pašvaldībām” 21.panta pirmās daļas 4.punktu</p>
9.	<p>12. pants. Apdzīvoto vietu veidi</p> <p>Latvijas Republikā ir šādas apdzīvotās vietas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pilsētas; 2) ciemi; 3) mazciemi; 4) viensētas. 	<p>1Lūdzam saskaņot likumprojekta 12. pantu ar 8., 13., 14., 15. pantu, 16. un 17.pantu, jo tālākajos pantos tiek runāts par novadu pilsētām, tāpat redakcijās atrodams termins “pagasts”, kas figurē pie apdzīvotām vietām. Lūdzam apvienot viensētas un viensētu grupas vienā regulējumā.</p>
10.	<p>13. pants. Pilsētas</p> <p>(1) Rīga ir Latvijas Republikas galvaspilsēta.</p> <p>(2) Pilsētas statusu var piešķirt apdzīvotajām vietām, kuras ir kultūras un komercdarbības centri ar attīstītu inženier-infrastruktūru un ielu</p>	<p>Likumprojekta 13. panta otrajā daļā svītrojami vārdi “un kurās ir ne mazāk par 2000 pastāvīgo iedzīvotāju” , jo to nosaka panta trešā daļa, kura savukārt, lieka un svītrojama. Pamatojumu lūdzam skatīt arī pie likumprojekta 8.panta 2. iebilduma.</p>

	<p>tīklu un kurās ir ne mazāk par 2000 pastāvīgo iedzīvotāju.</p> <p>(3) Pilsētas statusu var piešķirt apdzīvotajām vietām, kurās ir mazāk par 2000 pastāvīgo iedzīvotāju, ja tās atbilst pārējiem šā panta otrajā daļā minētajiem kritērijiem.</p> <p>(4) Novada pilsētas statusu piešķir un atceļ ar likumu, izvērtējot Ministru kabineta atzinumu un attiecīgā novada domes lēmumu.</p>	
11.	<p>14. pants. Ciemi</p> <p>(1) Ciema statusu piešķir un atceļ novada dome, pamatojoties uz pašvaldības teritorijas plānojumu, kurā ir noteikta ciema robeža un pamatota ciema izveides nepieciešamība. Lēmumu par ciema statusa piešķiršanu vai atcelšanu novada pašvaldība piecu darbdienu laikā pēc tā parakstīšanas nosūta Valsts zemes dienestam.</p> <p>(2) Ciema statusu var piešķirt tādai novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīga infrastruktūra.</p> <p>(3) Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā ciemu robežu noteikšanas kārtību papildus šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajai kārtībai nosaka Aizsargjoslu likums.</p>	<p>1. Likumprojekta 14. panta pirmajā daļā vārdi “teritorijas plānojumu” aizstājami ar vārdiem “ ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, kurā pamatota ciema izveide un teritorijas plānojumu, kurā noteiktas perspektīvā ciema robežas”.</p> <p>2. Likumprojekta 14. panta otrajā daļā svītrojami vārdi “pastāvīgi dzīvo cilvēki”.</p> <p>3. Lūdzam svītrot likumprojekta 14.panta trešā daļa, kura nepilnīgi citē citu likumu. Turklāt atbilstoši juridiskās tehnikas prasībām vienā likumā nepārraksta cita likuma normas, tieši tādēļ, lai nerastos situācija, ka vienā likumā cita likuma normas tiek dublētas nepilnīgi.</p>
12.	<p>15. pants. Mazciemi un viensētas</p> <p>(1) Mazciems ir vēsturiski izveidota apdzīvota vieta ar dominējošu izklaidu vai dominējošu koncentrētu apbūvi, kurai novada teritorijas plānojumā nav noteiktas robežas un kuras nosaukums ir iekļauts Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras Vietvārdu datubāzē. Novada dome nosaka mazciemā ietilpstošās adreses;</p>	<p>Likumprojekta 15. pantu lūdzam izteikt šādā redakcijā: “15. pants. Viensētas un viensētu grupas. (1) Viensēta ir savrupa viena vai vairākas dzīvojamās ēkas ar kopēju nosaukumu uz viena zemesgabala ārpus pilsētām un ciemiem. Viensētas statusu pašvaldības dome nosaka apstiprinot viensētas nosaukumu. (2) Viensētu grupa ir vairākas viensētas, katra ar savu nosaukumu, bet kopēju vēsturisku nosaukumu grupai. Viensētu grupas vēsturisko nosaukumu uzrāda teritorijas plānojumā, kuru apstiprina pašvaldības dome.”</p>

	<p>(2) Viensēta ir savrupa viena dzīvojamā ēka vai savrupas vairākas dzīvojamās ēkas, kā arī ar šo ēku vai ēkām funkcionāli saistītās saimniecības ēkas teritorijā, kur zemi primāri izmanto lauksaimniecības vai mežsaimniecības vajadzībām. Viensētas statusu piešķir pašvaldības dome, apstiprinot viensētai nosaukumu.</p>	<p>Skatīt arī iebildumu pie likumprojekta 12. panta.</p>
13.	<p>16. pants. Administratīvo teritoriju un novadu teritoriālā iedalījuma vienību nosaukumi Nosaukumu novadam, novada pilsētai un novada pagastam piešķir, kā arī šīs administratīvās teritorijas un novadu teritoriālā iedalījuma vienības pārdēvē ar likumu, izvērtējot Ministru kabineta atzinumu un ieinteresētās pašvaldības lēmumu.</p>	<p>Likumprojekta 16.panta tekstā lūdzam vārdus “Nosaukumu novadam, novada pilsētai un novada pagastam piešķir” aizstāt ar vārdiem: “Novada, pilsētas un pagasta nosaukumus piešķir”.</p> <p>Lūdzam precizēt 16. pantā, kas ir domāts ar pašvaldības lēmumu – tas būs domes lēmums vai pašvaldības darbinieka lēmums?</p>
14.	<p>17. pants. Ciemu, mazciemu un viensētu nosaukumi (1) Nosaukumus ciemiem un mazciemiem piešķir, un tos pārdēvē attiecīgā novada dome. (2) Nosaukumus viensētām un apbūvei paredzētajām zemes vienībām apstiprina, bet numurus ēkām un telpu grupām, nosaukumus ielām, laukumiem pilsētās un ciemos piešķir, kā arī ielas un laukumus pārdēvē attiecīgās pašvaldības dome. Numuru vai nosaukumu piešķiršanu ēkām, apbūvei paredzētajām zemes vienībām un telpu grupām pašvaldības dome var nodot kādai no šīs pašvaldības institūcijām. (3) Lēmumu par nosaukumu vai numuru piešķiršanu, maiņu vai apstiprināšanu attiecīgā pašvaldība piecu darbdienu laikā pēc tā parakstīšanas nosūta Valsts zemes dienestam. (4) Apstiprinātie nosaukumi viensētām un apbūvei paredzētajām zemes vienībām,</p>	<p>1. Lūdzam precizēt likumprojekta 17. pantu, novēršot liekvārdību. Ja ciema vai mazciema statusu nosaka pašvaldības dome, tad loģiski, ka arī nosaukumu nosaka pašvaldības dome. Lūdzam izvērtēt vai likumprojekta 17. panta pirmā daļa nav svītrojama kā atkārtojums.</p> <p>2. Lūdzam izvērtēt likumprojekta 17.panta trešo daļu, vai tā neatkārto cita normatīvā akta regulējumu par vispārējo informācijas apriti, un svītrot, jo saskaņā ar juridisko tehniku vienā normatīvajā aktā neatkārto citā normatīvajā aktā noteikto.</p> <p>3. Likumprojekta 17.panta ceturtā daļa īsināma – svītrojot vairākkārtīgos “novada”.</p>

	kā arī ielām, laukumiem vienā republikas pilsētā vai novada teritoriālajā iedalījumā — novada pilsētā vai novada pagastā — nedrīkst atkārtoties.	
15.	<p>18. pants. Nosaukumu piešķiršanas nosacījumi</p> <p>(1) Nosaukumus administratīvajām teritorijām un to teritoriālā iedalījuma vienībām, kā arī ielām, laukumiem, viensētām un apbūvei paredzētajām zemes vienībām piešķir, maina vai apstiprina, ievērojot Valsts valodas likuma noteikumus par vietu nosaukumu veidošanu un lietošanu, ģeogrāfiskos, vēsturiskos, sadzīves un citus apstākļus.</p> <p>(2) Pārdēvējot apdzīvotās vietas, kurās ir pasta iestāde, dzelzceļa stacija, lidlauks vai osta, pašvaldība, kura pieņēmusi lēmumu par pārdēvēšanu, piecu darbdienu laikā pēc domes lēmuma parakstīšanas par to informē ministrijas, kuru pārziņā ir attiecīgās nozares.</p>	<p>Lūdzam skaidrot, kādēļ likumprojekta 18. pantā ir uzskaitīti tikai daži pakalpojumu sniedzēji un kā šāds uzskaitījums ietekmē konkurences tiesības. Vai minētais uzskaitījums negatīvi neatsaucas uz citu pakalpojumu sniedzēju spēju konkurēt? Tāpat lūdzam skaidrot, kādēļ konkrētās ministrijas informējamas īpaši?</p> <p>Lūdzam izslēgt likumprojekta 18.panta otro daļu.</p>
16.	<p>19. pants. Adresācijas sistēmas pamats</p> <p>Administratīvās teritorijas, to teritoriālā iedalījuma vienības, izņemot šā likuma 6. panta trešajā daļā minētās vienības, un apdzīvotās vietas ir adresācijas sistēmas pamats.</p>	<p>Likumprojekta 19. pants (un daļēji 20. pants) neattiecas uz likuma tematiku, bez tam ir novecojis un satur normas, kuras uz likuma tematiku neattiecas. Lūdzam izslēgt vai precizēt.</p>
17.	<p>20. pants. Administratīvo teritoriju, to teritoriālā iedalījuma vienību un apdzīvoto vietu uzskaitē</p> <p>(1) Republikas pilsētas, novadus, novadu pilsētas, novadu pagastus, ciemus, kā arī mazciemus, un to robežas reģistrē Valsts zemes dienests Valsts adrešu reģistra (turpmāk — adrešu reģistrs) informācijas sistēmā, pamatojoties uz</p>	<p>Šobrīd starpinstitūciju skaņošanas procesā ir Ministru kabineta noteikumu projekta “<i>Adresācijas noteikumi</i>” (VSS-738). To izskatīšanas ietvaros tika izteikts priekšlikums par nepieciešamību pārskatīt adresācijas kārtību, lai mazinātu administratīvo slogu un nodrošinātu Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmas (turpmāk – VARIS) centralizētu un vienotu izmantošanu informācijas uzkrāšanai un datu apmaiņai, tomēr tika secināts, ka konceptuālām izmaiņām ir nepieciešamas</p>

<p>normatīvajiem aktiem vai attiecīgās pašvaldības domes lēmumu.</p> <p>(2) Administratīvajā teritorijā, novada pilsētā un novada pagastā un apdzīvotajā vietā ietilpstošās ielas, laukumus, ēkas, viensētas, apbūvei paredzētās zemes vienības un telpu grupas adrešu reģistrā reģistrē Valsts zemes dienests, pamatojoties uz pašvaldības kompetentās institūcijas sniegto informāciju.</p> <p>(3) Administratīvo teritoriju un novada pilsētu un novada pagastu robežu noteikšanas, kā arī aprakstu sagatavošanas un aktualizēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.</p> <p>(4) Adresācijas sistēmas pamatprincipus, adrešu piešķiršanas, adrešu reģistra uzturēšanas kārtību, kā arī informācijas reģistrācijas un aprites kārtību nosaka Ministru kabinets.</p> <p>(5) Adresi piešķir, maina, precizē vai likvidē saskaņā ar likumu vai pašvaldības lēmumu. Pašvaldības lēmumu var izdot arī vispārīgā administratīvā akta veidā. Ja saskaņā ar likumu pirms vispārīgā administratīvā akta izdošanas nepieciešams uzklaut lēmuma iespējamās adresātas, uzklautšanu var arī veikt, rīkojot publisku apspriešanu.</p> <p>(6) Ministru kabinets nosaka Valsts zemes dienesta maksas pakalpojumu kārtību, kurā ietver:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) personas, kuras maksā Valsts zemes dienestam par adrešu reģistra datu sagatavošanu un izsniegšanu normatīvajos aktos noteiktajā apmērā; 2) datu pieprasīšanas un izsniegšanas kārtību, kā 	<p>izmaiņas Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā. Papildus norādāms, ka nepieciešamības gadījumā likumprojekts būtu papildināms ar pārejas noteikumu, nosakot termiņu VARIS nepieciešamās funkcionalitātes izstrādei.</p> <p>Likumprojekta 20.pantu lūdzam izteikt šādā redakcijā:</p> <p>“20. pants. Administratīvo teritoriju, to teritoriālā iedalījuma vienību un apdzīvoto vietu uzskaitē</p> <p>(1) Republikas pilsētas, novadus, novadu pilsētas, novadu pagastus, ciemus, kā arī mazciemus, un to robežas reģistrē Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmā (turpmāk – adrešu reģistrs), pamatojoties uz normatīvajiem aktiem vai attiecīgās pašvaldības domes lēmumu.</p> <p>(2) Administratīvo teritoriju un novada pilsētu un novada pagastu robežu noteikšanas, kā arī aprakstu sagatavošanas un aktualizēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.</p> <p>(3) Adresi piešķir, maina, precizē vai likvidē saskaņā ar likumu vai pašvaldības lēmumu. Pašvaldības lēmumu var izdot arī vispārīgā administratīvā akta veidā. Ja saskaņā ar likumu pirms vispārīgā administratīvā akta izdošanas nepieciešams uzklaut lēmuma iespējamās adresātas, uzklautšanu var arī veikt, rīkojot publisku apspriešanu.</p> <p>(4) Administratīvajā teritorijā, novada pilsētā un novada pagastā un apdzīvotajā vietā ietilpstošās ielas, laukumus, ēkas, viensētas, apbūvei paredzētās zemes vienības un telpu grupas adrešu reģistrā reģistrē un dzēs pašvaldība, augšupielādējot pašvaldības lēmumu.</p> <p>(5) Adrešu reģistra dati ir publiski pieejami bez maksas, tajā strukturētos datus publicē atvērto datu veidā, izņemot datus, kuru publiskā pieejamība ir ierobežota saskaņā ar normatīvajiem aktiem vai normatīvajos aktos ir paredzēta samaksa.</p> <p>(6) Adrešu reģistra pārzinis un turētājs ir Valsts zemes dienests.</p> <p>(7) Ministru kabinets nosaka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) adresācijas sistēmas pamatprincipus un adrešu piešķiršanas kārtību; 2) adrešu reģistra izveides un uzturēšanas kārtību, informācijas un dokumentu
--	---

	<p>arī bez maksas un par maksu izsniedzamo datu apjomu un veidu;</p> <p>3) kārtību, kādā veicama samaksa par adresu reģistra datu izsniegšanu.</p>	<p><i>iesniegšanas kārtību, adresu reģistra saturu un tajā iekļautās informācijas aprites kārtību;</i></p> <p><i>3) Valsts zemes dienesta maksas pakalpojumu kārtību, kurā ietver:</i></p> <p><i>a) personas, kuras maksā Valsts zemes dienestam par adresu reģistra datu sagatavošanu un izsniegšanu normatīvajos aktos noteiktajā apmērā;</i></p> <p><i>b) datu pieprasīšanas un izsniegšanas kārtību, kā arī bez maksas un par maksu izsniedzamo datu apjomu un veidu, nodrošinot pašvaldības lēmumu bez maksas pieejamību adresu reģistrā;</i></p> <p><i>c) kārtību, kādā veicama samaksa par adresu reģistra datu izsniegšanu.”.</i></p>
18.	<p>Pārejas noteikumu 4. punkts</p> <p>4. Lai 2021. gada pašvaldību vēlēšanas nodrošinātu tajos novados, kurus skar administratīvo teritoriju apvienošana, līdz 2020. gada 1. decembrim pašvaldību domes sasauc visu apvienojamo pašvaldību deputātu kopsapulci, kas ievēlē novada vēlēšanu komisiju. Deputātu kopsapulci ierosina sasaukt un vada šajā likumā noteiktā novada administratīvā centra pašvaldības domes priekšsēdētājs. Šajā gadījumā:</p> <p>1) novada vēlēšanu komisiju izveido un tā darbojas saskaņā ar likumu, kas reglamentē pašvaldību vēlēšanu komisiju un iecirkņu komisiju darbu, ciktāl tas nav pretrunā ar šo likumu;</p> <p>2) komisijas pirmo sēdi sasauc Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs vai viņa norīkota persona;</p> <p>3) novada vēlēšanu komisijas darbu no saviem budžeta līdzekļiem finansē visas pašvaldību domes proporcionāli balsstiesīgo iedzīvotāju skaitam attiecīgās pašvaldības teritorijā.</p>	<p>Likumprojekta pārejas noteikumu 4.punkta 3.punkts paredz finansēt vēlēšanu komisijas darbu no pašvaldības budžeta. Kādas būs precīzās izmaksas? Kā var piespiest pašvaldību finansēt procesu, kuram nav paredzētas izmaksas pašvaldības budžetā? Turklāt Anotācijā nav norādīta likumprojekta ietekme uz pašvaldības budžetu? Lūdzam aizpildīt Anotācijas sadaļu par likumprojekta ietekmi uz Pašvaldību budžetiem.</p>

19.	<p>Likumprojekta Pārejas noteikumu 8. punkts</p> <p>Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija līdz 2020. gada 1. jūlijam izstrādā pašvaldībām metodiku jaunveidojamā novada pašvaldības administratīvās struktūras noteikšanai.</p>	<p>Lūdzam precizēt likumprojekta Pārejas noteikumu 8. punktu un izteikt to šādā redakcijā:</p> <p>“8. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija līdz 2021 gada 1. jūlijam izstrādā pašvaldībām metodiku jaunveidojamā novada pašvaldības administratīvās struktūras noteikšanai.”</p> <p>Jaunizveidotās pašvaldības struktūras noteikšana ir pašvaldības kompetencē. Nav racionāli izstrādāt struktūru un tērēt budžeta līdzekļus, kur jaunievelētie deputāti, izmantojot savas tiesības mainīs struktūru. Tie būs nelietderīgi izlietoti līdzekļi.</p>
20.	<p>Likumprojekta pārejas noteikumu 9.punkts</p> <p>Administratīvi teritoriālās reformas ietvaros par valsts budžetā piešķirtajiem finanšu līdzekļiem Ministru kabineta noteiktajā kārtībā līdz 2021. gada 1. jūnijam attiecīgās pašvaldības kopīgi izstrādā savstarpēji integrētu teritorijas attīstības plānošanas dokumenta projektu.</p>	<p>Administratīvi teritoriālās reformas ietvaros par valsts budžetā piešķirtajiem finanšu līdzekļiem Ministru kabineta noteiktajā kārtībā, pašvaldība, kurai ir mainīta administratīvā teritorija, no jaunievelētās pašvaldības domes pirmās sēdes 2.5 gadu laikā izstrādā un pieņem integrētus teritorijas attīstības dokumentus – attīstības stratēģiju, attīstības programmu un teritorijas plānojumu. Nav racionāli sākt izstrādāt attiecīgos dokumentus pirms teritoriju apvienošanas un jaunās domes darba uzsākšanas, jo nebūs iespējams nodrošināt pilnvērtīgu sabiedrisko iesaisti un politisko atbildību atbilstoši normatīviem aktiem. Kamēr nav apstiprināta jaunā pašvaldības struktūra, nav noteikta atbildība par dokumentu izstrādi, nav iespējams sagatavot kvalitatīvus dokumentus. Teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrāde ir sarežģīts un laikietilpīgs process darbs sabiedrības iesaistes pasākumu un citu procesuālo darbību dēļ, līdz ar to izstrādei jāparedz ne mazāk kā 2 - 2,5 gadi.</p> <p>–Teritoriju attīstības dokumenti atspoguļo politisko nostādņu realizāciju, turklāt to skaņošana notiek līdz pat 2 gadu garumā. Kā Rīgā sēdošie VARAM ierēdņi iedomājas sev procesu, ar kuru, piemēram, plānotajā Jelgavas novadā, 3 dažādas pašvaldības ar pilnīgi 3 dažādiem attīstības mērķiem un politiskajiem redzējumiem spētu vienoties nereāli īsā laikā par vienotu programmu?! Punkts ir pretrunā ar VARAM sagatavoto grozījumu Teritorijas attīstības plānošanas</p>

		<p>likumā, kurš nosaka, ka jaunus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus izstrādā pēc pašvaldību vēlēšanām 2021. gadā, kā arī, ņemot vērā anotācijā norādīto (15.lpp, norāde par “Pašvaldības attīstības programmas izstrādi”, kā arī Konceptuālajā ziņojumā “Par administratīvi teritoriālo iedalījumu” 2.pielikumā norādīto pašvaldības attīstības programmas izstrādi veicot iepirkumu ..., tas ir pretrunā ar Attīstības plānošanas sistēmas likumu, t.sk. ar 9.panta (3) daļu “Vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumenti ir hierarhiski pakārtoti ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentiem”.</p> <p>Punktā nav noteikts integrētā teritorijas attīstības plānošanas dokumenta izstrādes sākuma datums, nav dots laika apjoms dokumenta projekta izstrādei, nav izvērtēts vai iespējamais laiks mazāk kā gada garumā ir atbilstošs dotajam uzdevumam.</p>
21.	<p>Likumprojekta Pārejas noteikumu 10. punkts</p> <p>Pašvaldībai, kura izveidota, pašvaldībām apvienojoties, saskaņā ar vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra rīkojumu no valsts budžetā piešķirtajiem finanšu līdzekļiem Ministru kabineta noteiktajā kārtībā tiek piešķirta vienreizēja dotācija, lai segtu administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas rezultātā radušos administratīvos izdevumus.</p>	<p>Precīzi jānosaka vienreizējās dotācijas apmērs likumā, lai ir zināms ar ko būs jārēķinās katrai pašvaldībai.</p> <p>No šī panta izriet, ka, piem., Ozolnieku novada pašvaldībai būs jātērē savi līdzekļi par ko kompensāciju saņems Jelgavas novads! Kāds ir juridiskais pamats šādu izmaksu segšanai no pašvaldību budžetiem?</p>
22.	<p>Likumprojekta pielikuma 17.punkts</p>	<p>Grobiņas novada pašvaldības viedoklis:</p> <p>. Ievērojot Latvijas Republikas Satversmē, Par 1985.gada 15.oktobra Eiropas vietējo pašvaldību hartu, Valsts pārvaldes iekārtas likumu un likumu Par pašvaldībām, priekšlikums likumprojekta -;</p> <p>Apvienot Lejaskurzemes novadus ar administratīvo centru Grobiņas pilsētā un Liepājai atstāt Latvijas Republikas pilsētas statusu.</p> <p>Grobiņas novada dome izvērtējot iedzīvotāju intereses un vajadzības izvirza sekojošu priekšlikumu: : Aizputes pagasts, Aizputes pilsēta, Bārtas pagasts, Bunkas pagasts, Cīravas pagasts, Dunalkas, pagasts, Dunikas pagasts, Durbes pagasts, Durbes pilsēta, Embūtes pagasts, Gaviezes pagasts,</p>

		Gramzdas pagasts, Grobiņas pagasts, Grobiņas pilsēta, Kalētu pagasts, Kalvenes pagasts, Kazdangas pagasts, Lažas pagasts, Liepājas pilsēta, Medzes pagasts, Nīcas pagasts, Otaņķu pagasts, Pāvilostas pilsēta, Priekules pagasts, Priekules pilsēta, Rucavas pagasts, Sakas pagasts, Tadaikņu pagasts, Vaiņodes pagasts, Vecpils pagasts, Vērgales pagasts, Virgas pagasts (turpmāk – Lejaskurzemes novadi).
23.	Likumprojekta pielikuma 22. punkts	Babītes novada pašvaldības viedoklis: Nav skaidrs, kā Babītes un Mārupes novadu apvienošana radītu labākus priekšnosacījumus tautsaimniecības attīstībai šajās teritorijās, jo attīstība jau tāpat notiek pietiekami aktīvi abos novados, tāpat nav skaidrs, kāds būtu ieguvums novadu iedzīvotājiem un valsts pārvaldes sistēmai. Tāpēc izvērtējot visu iepriekš minēto, Babītes novada pašvaldības dome uzskata, ka nav nekāda ekonomiskā pamatojuma un lietderīguma likuma 4.pantā noteikt jaunu administratīvo teritoriju Mārupes novads, apvienojot Mārupes novadu ar Babītes novadu.
24.	Likumprojekta pielikuma 36.punkts	Valmieras pilsētas pašvaldības viedoklis: Valmieras pilsētas pašvaldība uztur spēkā jau iepriekš sniegto viedokli par atbalstu administratīvi teritoriālās reformas nepieciešamībai pēc būtības, pie nosacījuma, ka Valmieras novads tiek veidots bijušā Valmieras rajona robežās (iekļaujot Valmieras pilsētu, Kocēnu, Burtnieku, Beverīnas, Naukšēnu, Rūjienas un Mazsalacas novadus). Šāda novada izveide ļaus pilnvērtīgi, racionāli un efektīvi izmantot ne tikai esošās vēsturiskās saites, bet arī jau esošo infrastruktūru, kas vairākus gadu desmitus ir veidota tieši kā Valmieras savienojumi ar visām Valmieras rajona apdzīvotajām vietām.

10.Iebildumi par anotāciju:

1.	<p>Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība Saglabājot esošo 119 vietējo pašvaldību administratīvi teritoriālā iedalījumu, saglabāsies problemātika valsts pārvaldes sistēmas darbības attīstībai un iedzīvotāju labklājības nodrošināšanai arī nākotnē, proti: 2. Teritorijas attīstība netiks plānota kopsakarībās ap reģionālās un nacionālās nozīmes centriem, ap kuriem veidojas augstāka ekonomiskā aktivitāte un pieprasījums pēc pakalpojumiem, radot labākus priekšnosacījumus tautsaimniecības attīstībai un iedzīvotāju dzīves kvalitātes nodrošināšanai. Tas attiecas uz efektīvu izglītības, veselības aprūpes, sociālās palīdzības, ceļu un transporta un komunālās saimniecības infrastruktūras tīkla izveidi, kā arī atbilstoši uzņēmēju vēlmēm un vajadzībām attīstīt perspektīvus saimnieciskās darbības virzienus teritorijā un attiecīgi</p>	<p>Nav adekvāts apgalvojums, ka, ja nenotiks reforma, teritorijas attīstība netiks plānota kopsakarībās ap reģionālās un nacionālās nozīmes centriem, jo plānot var plānošanas reģiona ietvaros, funkcionālā reģiona ietvaros un telpiskā plānošana pēc būtības ir plānošana pāri administratīvajām robežām. Nav adekvāts apgalvojums, ka ap visiem reģionālās un nacionālās nozīmes centriem, veidojas augstāka ekonomiskā aktivitāte un pieprasījums pēc pakalpojumiem, jo situācijas un ekonomiskā attīstība, tāpat kā pašu centru izaugsmes vektori, ir dažāda. Šāda reģionālās un nacionālās nozīmes centru spēcīgāko pašvaldību rēķina, ja tādas ir, un uz tālāku teritoriju rēķina nav atbalstāma.</p>
2.	<p>Likumprojekta anotācijā ir noteikts, ja saglabāsies esošie 119 vietējo pašvaldību administratīvi teritoriālie iedalījumi, saglabāsies problemātika valsts pārvaldes sistēmas darbības attīstībai un iedzīvotāju labklājības nodrošināšanai nākotnē, proti:</p> <p>1. Apstiprinot likumprojektu, samazināsies pašvaldību skaits un pieaugs to kapacitāte, arī pārējā valsts pārvaldes sistēmā būtiski samazināsies administratīvais slogs. Savukārt, nostiprinot pašvaldību autonomiju un kapacitāti, un, nodrošinot subsidiaritātes principu ievērošanu, pastāv iespēja mazināt ne tikai birokrātiju, bet arī pieaugušo normatīvumu.</p>	<p><i>Šim apgalvojumam nevar piekrist. Piemēram, pēc Pilsonības un migrācijas lietu datiem Liepājā ir 76 618 iedzīvotāji, bet Lejaskurzemes novados - 36 164 (Grobiņas 9 075, Aizputes 8 726, Priekules 5 444, Nīcas 3 209, Durbes 2 848, Pāvilostas 2 764, Vaiņodes 2 474, Rucavas 1 624). Minētie skaitļi paši par sevi norāda, ka reorganizācijas rezultātā netiks nodrošināts subsidiaritātes princips - publiskās varas pienākumus pēc iespējas realizē tā vara, kas atrodas vistuvāk personai un spēj nodrošināt pienākumu efektīvu īstenošanu zemākā pārvaldes līmenī. Principa mērķis ir nodrošināt lēmumu pieņemšanas procesa saikni ar sabiedrību, tās interesēm. Šajā kontekstā skatoties Liepājai nevar pievienot lauku teritorijas, jo Liepāja ir pilsēta - apdzīvota vieta ar ievērojamu</i></p>

		<p>iedzīvotāju skaitu, rūpniecisku, tirdzniecības, kultūras un administratīva vai politiska centra nozīmi. Pilsētām ir raksturīga ēku koncentrācija un pilsētas infrastruktūra: ielas, laukumi transporta tīkls, enerģijas, ūdensapgādes apsaimniekošanas un citas sistēmas, izglītības, sporta un kultūras objekti. Savukārt lauku teritorijas ir teritorijas, kas atrodas ārpus blīvi apdzīvotajām vietām. Par lauku teritorijām parasti uzskata teritoriju ar raksturīgu agrāru ainavu un dabas vērtībām, kur iedzīvotāju skaits apdzīvotajās vietās nepārsniedz 5000. Galvenā saimnieciskā darbība laukos parasti ir lauksaimniecība un ar to saistītās nozares. Nozīmīgu daļu lauku apvidos aizņem meži un aizsargājamās dabas teritorijas. Līdz ar to būtiski atšķiras pilsētas iedzīvotāju vajadzības no lauku pašvaldību iedzīvotāju vajadzībām. Ņemot vērā šīs būtiskās atšķirības, ir nepamatots fakts apvienot Lejaskurzemes novadus kopā ar Liepājas pilsētu. Kas savukārt norāda uz to, ka likumprojekta nepieciešamības pamatojums – mazināt birokrātiju un normatīvisms nav nopamatots kontekstā, kāpēc Liepājas pilsētai tiek pievienoti novadi, kuru vajadzības un iespējas ir stipri atšķirīgas. Latvijas Republikas Satversme norāda, ka visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi. Likumprojekts nav par vienlīdzību, jo Liepājas pilsētu iedzīvotāju skaits ir krietni lielāks par kopējo Lejaskurzemes novadu iedzīvotāju skaitu. Līdz ar to Lejaskurzemes novadu iedzīvotāju intereses var tikt nepamanītas. Lūdzam precizēt anotāciju.</p>
3.	2. Teritorijas attīstība netiks plānota kopsakarībās ap reģionālās un nacionālās nozīmes centriem, ap kuriem veidojas augstāka ekonomiskā aktivitāte un pieprasījums pēc pakalpojumiem, radot labākus priekšnosacījumus tautsaimniecības attīstībai un	Likumprojekta otrā punkta argumentācija ir pretēja pašam likumprojektam. Grobiņas novads tiek iekļauts Liepājas novadā (Liepāja), bet pamatojoties uz esošo informāciju www.varam.gov.lv , Liepāja ir nacionālās nozīmes centrs, līdz ar to Lejaskurzemes novadi nebūtu

	<p>iedzīvotāju dzīves kvalitātes nodrošināšanai. Tas attiecas uz efektīvu izglītības, veselības aprūpes, sociālās palīdzības, ceļu un transporta un komunālās saimniecības infrastruktūras tīkla izveidi, kā arī atbilstoši uzņēmēju vēlmēm un vajadzībām attīstīt perspektīvos saimnieciskās darbības virzienus teritorijā un attiecīgi pakārtot tiem visu veidu nepieciešamo infrastruktūru.</p>	<p>jāpievieno Liepājai, ko pats arguments arī apliecina.</p> <p>Arguments sevī ietver efektīvu izglītības, veselības aprūpes, sociālās palīdzības, ceļu un transporta un komunālās saimniecības infrastruktūras tīkla izveidi, kā arī atbilstoši uzņēmēju vēlmēm un vajadzībām attīstīt perspektīvos saimnieciskās darbības virzienus teritorijā un attiecīgi pakārtot tiem visu veidu nepieciešamo infrastruktūru. Pašvaldība uz subsidiaritātes principa bāzes ir veiksmīgi izveidojusi ilgtspējīgu infrastruktūras tīklu pašvaldībā.</p> <p>Pirmajā punktā tika minēts, ka pašvaldība ir lauku teritorija, kuras 52,3 % no visas platības ir lauksaimniecības zeme un 40% ir meži. Respektīvi pašvaldībā kopā ir 18932 ha lauksaimniecības zemes, no kuras tikai 1926 ha netiek apstrādātas. Līdz ar to pievienojot pašvaldību Liepājai, viennozīmīgi iedzīvotāju intereses un vajadzības nesakrītis, jo infrastruktūras vajadzības būs dažādas. Tāpat pašvaldībā ir liela, atjaunota vidusskola, kurā mācās jau vairāki citu novadu iedzīvotāji.</p>
4.	<p>Likumprojekta “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums ” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā (turpmāk - anotācijā) norādīts, ka “potenciālais pašvaldību budžeta līdzekļu ietaupījums izglītības, sociālās aizsardzības un vispārējo valdības dienestu uzturēšanas jomā var būt ievērojams – no 17 milj. eiro līdz 130 milj. eiro gadā”.</p>	<p>Tomēr nekur nav atspoguļoti aprēķini, tai skaitā Informatīvajā ziņojumā “Par sabiedriskai apspriešanai izvirzāmo administratīvi teritoriālā iedalījuma modeli” (turpmāk – ziņojums). Ziņojumā nav atrodama analīze par reformas īstenošanas izmaksām, ieguvumu un zaudējumu analīze, ietekme uz sociālo situāciju pievienotajos novados (t.sk., bezdarbs un teritorijas apdzīvotība). Anotācijā arī skaidri norādīts, ka “pašvaldību izdevumu apmērs nav precīzi aprēķināms, jo ietekme uz būs atkarīga no pašvaldību pieņemtajiem lēmumiem”. Tātad reformas īstenošanas izdevumi no pašvaldības puses nav rēķināti. Pieņemot, ka izpildīsies VARAM prognozētais ietaupījums 17 milj. eiro gadā pašvaldību budžetos, tad anotācijā norādītie valsts budžeta izdevumi</p>

		<p>reformas īstenošanai, kas ir 309 866 556 eiro, būs atgūti pēc 18 gadiem.</p>
5.	<p>Anotācijā norādīts, ka VARAM ir organizējusi 30 konsultācijas ar pašvaldību domēm par sabiedriskai apspriešanai izvirzāmo administratīvi teritoriālā iedalījuma modeli, lai izpildītu Eiropas vietējo pašvaldību hartas 5. punktu, kas noteic, ka vietējās varas teritoriju robežu izmaiņas nav atļauts izdarīt bez iepriekšējas konsultēšanās ar attiecīgo vietējo varu, pēc iespējas ar referenduma palīdzību, kur tas ir likumīgi atļauts.</p>	<p>Alsungas novada domes deputāti izklāstīja faktus un argumentus, kāpēc piedāvātais administratīvi teritoriālais modelis pasliktinās dzīves apstākļus tagadējā Alsungas novada teritorijā dzīvojošiem iedzīvotājiem, kā arī pauda viedokli gan mutiski konsultāciju laikā, gan pēc tam nosūtīja rakstiski, norādot, ka piedāvātais modelis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atņems iedzīvotājiem iespēju lemt par savas teritorijas un kopienas vajadzībām un finansējumu šo vajadzību apmierināšanai, 2) palēninās teritorijas attīstību, 3) pasliktinās Alsungas novada iedzīvotājiem iespēju saņemt pakalpojumus, 4) samazinās piederības, atbildības sajūtu un attieksmi, kas kalpo par pamatu iniciatīvām, aktivitātei, radošumam kopienas attīstības nodrošināšanai. <p>Alsungas novada domes deputāti uzskata, ka ministra J. Pūces tikšanās ar deputātiem neatbilda Eiropas vietējo pašvaldību hartā noteiktās konsultēšanās būtībai. Tajā tika izklāstīta informatīvajā ziņojumā aprakstītā informācija, kā arī uzklauti pašvaldības deputātu jautājumi, uz daļu no tiem nesniedzot skaidras atbildes. Ministrs J. Pūce tā arī neatbildēja uz jautājumu, vai un ko tieši no Alsungas novada domes deputātu ieteiktā ņems vērā un, kā pilnveidos piedāvāto administratīvā iedalījuma modeli. Līdz ar to uzskatāms, ka nav ievērota procedūra un pārkāpta Eiropas vietējo pašvaldību harta, radot draudus turpmākai demokrātijas attīstībai Latvijas Republikā. Turklāt likuma “Par pašvaldībām” 61.3 pants paredz, ka “pašvaldības likumā noteiktajā kārtībā ir tiesīgas rīkot pašvaldības</p>

		referendumu”. Tomēr valsts kopš 2008. gada tā arī nav pieņēmusi likumu par pašvaldību referendumiem, tādējādi liedzot pilsoņiem īstenot šo hartā un likumā “Par pašvaldībām” noteikto lēmumu pieņemšanas veidu.
6.	<p>Anotācijā norādīts, ka virknei pašvaldību saglabāsies nesamērīgs funkciju apjoms attiecībā pret iedzīvotāju skaitu tajās. Tajā pat laikā, nav izpildīts likuma Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 4. pants (otrā līmeņa pašvaldības jeb apriņķi nav izveidoti, lai gan Ministru kabinetam bija jā sagatavo attiecīgie normatīvie akti līdz 2013. gada 31. decembrim) un nav arī vērtēta šīs likuma normas nepildīšanas sekas, tendenciozi norādot, ka novadi (pirmā līmeņa pašvaldības) nespēj izpildīt funkcijas, tai pat laikā nav atrodamas faktos pamatota analīze, kas šo apgalvojumu apstiprinātu. Tādējādi tiek maldināti gan iedzīvotāji (netieši radot iespaidu, ka pašvaldības neveic savus pienākumus), gan lēmumu pieņēmēji. Norāde uz nepieciešamību pakalpojumus koncentrēt lielākā novadā, diskriminēs šī lielā novada attālākajos pagastos dzīvojošos iedzīvotājus, īpaši vecos cilvēkus, kuru īpatsvars lauku teritorijās ir vairāk kā piektā daļa no iedzīvotājiem. Šiem cilvēkiem tādējādi tiek uzspiests vai nu iegādāties un apgūt datoru ar internetu, lai izmantotu e-pakalpojumus, vai arī par saviem līdzekļiem mērot lielāku attālumu līdz centram, lai saņemtu pakalpojumu.</p>	<p>Kā viens no piemēriem sabiedrības maldināšanai ir norāde anotācijā, ka viens no pašvaldību uzdevumiem ir sekmēt uzņēmējdarbību. Piemēri sarunās, konferencēs un plašsaziņas līdzekļos norāda, ka ministrs sašaurināti skatās uz uzņēmējdarbības jēdzienu, pārsvarā uzskatot, ka uzņēmēji ir tikai lieli uzņēmumi. Likumā “Par pašvaldībām” 15. pantā norādīts, ka pašvaldības autonomā funkcija ir “10) sekmēt saimniecisko darbību attiecīgajā administratīvajā teritorijā, rūpēties par bezdarba samazināšanu”. Komerclikuma 1. pants skaidro, ka “(3) Saimnieciskā darbība ir jebkura sistemātiska, patstāvīga darbība par atlīdzību.” Savukārt LZA Terminoloģijas komisijas 2001. gada 26. marta lēmums Nr. 5 “Par Komerclikuma terminiem komersants, komercdarbība, firma u.c.” pieejams: https://likumi.lv/ta/id/6935) skaidro, ka “uzņēmējdarbība ir 'fiziskas vai juridiskas personas ilgstoša vai sistemātiska saimnieciskā darbība, kas saistīta ar kapitāla ieguldīšanu un vērsta uz preču ražošanu, realizāciju, dažādu darbu izpildi, pakalpojumu sniegšanu, tirdzniecību u.c.’ Uzņēmējdarbības tiešais nolūks var nebūt peļņas gūšana.” Tātad pašvaldībai jāsekmē jebkāda veida saimnieciskās darbība, lai samazinātu bezdarbu, tai skaitā zemnieku saimniecības, un pašnodarbinātie, bet valsts lemj par piemērojamiem nodokļu veidiem dažādām saimnieciskās darbības formām, vērtējot, vai piešķirtie izņēmumi nodokļu maksāšanas režīmā veidos balansu – nav pietiekams finansējums funkciju izpildei, bet nav arī jāmaksā pabalsti.</p>

		<p>Tāpat likumprojekta anotācijā ir uzsvērts, ka pašvaldību savstarpējā sadarbība norāda uz pašvaldību nespēju pildīt uzdevumus, lai gan Eiropas vietējo pašvaldību hartas 10. pantā norādīts, ka “realizējot savas pilnvaras, vietējām varām ir tiesības sadarboties un likumā noteiktās robežās veidot konsorcijs ar citām vietējām varām ar mērķi īstenot uzdevumus, par kuriem tām ir kopīga interese”, t.i., sadarbība ir atļauta un atbalstāma.</p> <p>Anotācijā norādīts, ka “Saglabājot esošo situāciju, arvien palielināsies atšķirība starp pašvaldībām, kuru teritorijās ir zemi ekonomiskās izaugsmes rādītāji vai slikti demogrāfiskie rādītāji, vai arī kuras pamatā sevi pozicionē tikai kā dzīvesvieta blakus esošajā attīstības centrā nodarbinātajiem iedzīvotājiem, un ekonomiski spēcīgākām pašvaldībām ar labāku infrastruktūru un pakalpojumu klāstu.” Tomēr nekur nav atrodams pašvaldības pakalpojumu kvalitātes novērtējums vai pakalpojumu kvalitātes novērtēšanas kritēriji. Šis apgalvojums un iepriekš publiskajā telpā izskanējušie apgalvojumi maldina sabiedrību, radot neuzticēšanos pašvaldībām.</p>
7.	<p>4. Anotācijā norādīts, ka līdztekus Saeimas lēmumā noteiktajam teritoriālās reformas uzstādījumam tika izvirzīti arī mērķis “radīt mehānismus efektīvākai novadu pilsētu un novada pagastu pašpārvaldes darbībai, vairāk iesaistot tajā attiecīgo teritoriju iedzīvotājus”.</p>	<p>Iepazīstoties ar likumprojektu “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums”(turpmāk – likumprojekts), nav saprotams, kā tieši tas tiks panākts. Toties ir skaidri izlasāms, ka paredzēts samazināt pašvaldībā ievēlēto deputātu tiesības lemt par teritoriju (administratīvās teritorijas robežu varēs grozīt Ministru kabinets, lai gan līdz šim to varēja darīt tikai, ja bija pieņemts attiecīgās pašvaldības domes lēmums). Arī pēdējie pašvaldību vēlēšanu dati par vēlētāju aktivitāti rāda, ka teritoriāli mazākos novados ir augstākā vēlētāju aktivitāte, piemēram, Alsungas novadātā bija 59.43% un Vaiņodes novadā 58.98%, bet Kuldīgas novadā</p>

		42.14% un Ventspils novadā 42,72%. Tātad ar šo likumprojektu tiek samazinātas iedzīvotāju tiesības un iespējas ar vēlētu pārstāvju starpniecību lemt par teritoriju.
8.		<p>Likumprojekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā (anotācijā) sadaļā “Mērķis, risinājums un projekta spēkā stāšanās laiks” norādīts, ka likumprojekts izstrādāts, lai noteiktu administratīvi teritoriālo iedalījumu, ievērojot Latvijas Republikas Saeimas (turpmāk – Saeimas) 2019. gada 21. marta lēmumā “Par administratīvi teritoriālās reformas turpināšanu” noteikto.</p> <p>Uzskatām, lai turpinātu reformu, nav jāizstrādā jauns likumprojekts, bet reforma jāturpina, ņemot vērā šobrīd spēkā esošo Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu, kurš ir spēkā no 31.12.2008.</p>
9.	Iepazīstoties ar likumprojekta anotāciju, kurā teikts, ka iedzīvotāju skaits veido pamatu jebkurai pašvaldībai, un to skaits tiešā veidā ietekmē pašvaldības budžeta ieņēmumus, bet iedzīvotāju skaita pieaugums ir pamatā Pierīgas pašvaldībās. Reformas piedāvājumā noteikts, ka Pierīga ir Rīgai pieguļošās novadu teritorijas un tajās iedzīvotāju skaitam novadā jābūt 15 000, savukārt Līvānu novadā pieļaujama iedzīvotāju skaits ir 12 000 iedzīvotāji.	<p>Pie tam jāņem vērā, ka Līvānu novadā laikā no 2014. gada līdz 2018. gadam iedzīvotāju skaits samazinājies par 1058 iedzīvotājiem, bet pašā Līvānu pilsētā par 479 iedzīvotājiem.</p> <p>Pilnīgi neizprotams šāds nosacījums, tam nav saskatāms nekāds pamatojums, jo jau spēkā esoša likuma redakcija pieļāva atkāpes no vienotiem nosacījumiem novada iedzīvotāju skaitam, kas būtībā degradēja reformas mērķus.</p>
10.	Anotācijā minēts, ka viens no pamatkritērijiem administratīvi teritoriālā iedalījumā pilnveidošanā ir teritorijas veidot ap nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centriem un tajos darbosies arī citas valsts pārvaldes institūcijas, tai skaitā tās, kuras sniedz pakalpojumus iedzīvotājiem. Ja novada teritorijā nav nacionālās vai reģionālās nozīmes attīstības centra, tad primāri izvērtē par administratīvo centru noteikt ciemu vai pilsētu, kurā ir lielākais pastāvīgo iedzīvotāju skaits.	<p>Babītes novada teritorija ir divas ar pus reizes lielāka par Mārupes novada teritoriju un Piņķu ciems ir izteikts novada administratīvais centrs, jo te izvietotas visas pašvaldības institūcijas - Administrācija, Bāriņtiesa, Sabiedriskās kārtības daļa kopā ar Valsts policijas atbalsta punktu, Babītes vidusskola, Kultūrizglītības centrs, Babītes Mūzikas skola, centrālā bibliotēka, Babītes sporta komplekss, pirmsskolas izglītības iestāde, Sociālais dienests un Daudzfunkcionālais sociālo</p>

		<p>pakalpojumu centrs, pašvaldības kapitālsabiedrība SIA Babītes siltums. Piņķos atrodas pasta nodaļa, doktorāts, sadzīves pakalpojumu sniegšanas punkti, darbojas vairāki sporta aktivitāšu centri, divas aptiekas, dažādi veikali, servisa pakalpojumu sniedzēji un lieli ražošanas uzņēmumi.</p> <p>Tāpat Piņķos atrodas trīs privātās starptautiskās skolas – Latvijas starptautiskā skola (ISL), Britu skola Latvijā (King's College) un Starptautiskā vidusskola "Ekziperī" (Exupery International School).</p> <p>Savukārt visas valsts institūcijas atrodas blakus esošajās pilsētās Rīgā un Jūrmalā, dažu minūšu brauciena attālumā. Babītes novadā atrodas Valsts meža dienesta Rīgas reģionālās virsmežniecības Babītes mežniecība, kura apkalpo vairāku novadu teritorijas un Jūrmalas pilsētas teritoriju.</p>
11.	<p>Anotācijā teikts, ka Ņemot vērā esošo pašvaldību budžeta veidošanās kārtību un pašvaldību finanšu izlīdzināšanas nosacījumus, ir veidojusies situācija, kur pamatā Rīga un Pierīgas pašvaldības ir no pašvaldību budžeta viedokļa visnodrošinātākās pašvaldības un iemaksātāji pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā. Tomēr, lai nodrošinātu efektīvāku publisko resursu izmantošanu un pašvaldību darbību attiecībā pret pašvaldībām noteikto izpildāmo funkciju apjomu, iedzīvotāju skaitam arī Pierīgas pašvaldībās vajadzētu būt vismaz 15 000. <u>Tāpat, saskaņoti un racionāli plānojot teritorijas attīstību, arī Pierīgā ir iespējas radīt darbavietas un piesaistīt investīcijas, līdz ar to vienas pašvaldības ietvaros veidojot gan industriālās zonas, gan dzīvojamās zonas.</u></p>	<p>Jautājums, kurā no Rīgai pieguļošajiem novadiem ar iedzīvotāju skaitu no 10 000 un vairāk ir neefektīva publisko resursu izmantošana un funkciju izpilde, kur nav industriālās un dzīvojamās zonas, kur nav darbavietas, un kur nav piesaistītas investīcijas.</p> <p>Absolūti vecos stereotipos balstīts ir uzskats, ka Pierīgas pašvaldībās nav atbilstoši radītas jaunas darba vietas un nav piesaistītas investīcijas.</p> <p>Pierīgas pašvaldībās (Mārupē, Babītē, Ķekavā u.c.) ir gan ražošanas, gan dzīvojamās teritorijas un jauktas izmantošanas teritorijas.</p>

12.	<p>Anotācijā teikts, ka ja pašvaldībā dzīvo (pašvaldībā nedzīvo, dzīvo novadā) ap 15 000 pastāvīgo iedzīvotāju, tad tās ieņēmumiem vajadzētu veidoties ap 20 milj. EUR gadā, kas savukārt rada iespēju pašvaldībai būt finansiāli pašpietiekamai. Piemēram, tas ļauj īstenot salīdzinoši mazākus projektus bez aizņēmuma Valsts kasē.</p> <p>Pašvaldību funkciju apjomam atbilstošs pašvaldību budžets var palīdzēt nozīmīgu investīciju piesaistē un radīt darbavietas, un mazināt iedzīvotāju aizbraukšanu labāku darbavietu meklējumos.</p> <p>Latvijas un ārvalstu prakse pierāda, ka investoriem ir svarīga pašvaldību kapacitāte un iespējas, kā arī iedzīvotāju skaits.</p>	<p>Jautājums, kurā no Rīgai pieguļošajiem novadiem ar iedzīvotāju skaitu no 10 000 un vairāk ir problēmas ar budžeta ieņēmumiem, ja visas šīs pašvaldības veic iemaksas PFIF, bet tieši valsts institūcijas rada problēmas potenciālajiem investoriem izvirzot nepieņemamus nosacījumus un vai darbavietu radīšanā svarīgākais ir pašvaldības budžets.</p>
13.	<p>Anotācijā teikts, ka novadā jābūt pietiekams skolēnu skaits vismaz vienai perspektīvai vidusskolai minimālo skolēnu skaitu 10.–12. klašu grupā piedāvātajos administratīvo teritoriju attīstības centros – 120 skolēni.</p>	<p>Pierīgas novados kritērijs izpildās, ir perspektīvas augošas vidusskolas, piem. Babītes vidusskolā 2019/2020 mācību gadā izglītojamo skaits ir 1050, to skaitā 10.-12. klašu grupā 111, bet 2020/2021 mācību gadā pārsniegs noteiktos 120 izglītojamus. Jautājums, vai šis nosacījums neizpildās Babītes novadā.</p>
14.	<p>III daļa Tiesību akta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem</p>	<p>Precizēt anotāciju atbilstoši valdības nostājai par valsts budžeta atbalstu Administratīvi teritoriālās reformas īstenošanai, jo anotācijā dotie dati 2.1. valsts pamatbudžets - 2021. - 83 042 028 EUR; 2020. - 123 812 000 EUR - būtiski neatbilst Informatīvajā ziņojumā “Par fiskālās telpas pasākumiem un izdevumiem prioritārajiem pasākumiem valsts budžetam 2020. gadam un ietvaram 2020.–2022. gadam”, ko bija plānots skatīt 6. septembra valdības ārkārtas sēdē, dotajam atbalstam Administratīvi teritoriālās reformas īstenošanai</p>

		(atbildīga VARAM), kur 2021.gadā paredzēts 8.2 milj. EUR, savukārt 2022.gadā – 0 EUR
15.	<p>III daļa Tiesību akta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem</p> <p>6.2., 14.lpp., valsts izdevumi 2020. gadā, kur 2) punktā, “Valsts budžeta finansējums pašvaldībām administratīvi teritoriālās reformas īstenošanai” finansējums “Attīstības plānošanas dokumentu projektu izstrādei jaunajiem novadiem 525 000 EUR”, ar sekojošu norādi “Pašvaldības attīstības programmas izstrāde veicot iepirkumu (ārpakalpojums) vai algojot speciālistus izstrādei pašvaldības ietvaros</p>	<p>Saskaņā ar likuma pārejas noteikumu 9. punktu attiecīgās pašvaldības kopīgi izstrādā integrētu teritorijas attīstības plānošanas dokumentu, kas ir ievērojami plašāks jēdziens kā attīstības dokuments - attīstības programma.</p> <p>2020. gadā vēl nav jauno iecerēto 29 novadu, lai pašvaldība veiktu iepirkumu, algotu speciālistus attīstības plānošanas dokumentu projektu izstrādei pašvaldības ietvaros. Saskaņā ar Attīstības sistēmas plānošanas likuma 9. panta (3) daļu “Vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumenti ir hierarhiski pakārtoti ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentiem”, tādejādi kā pirmais jaunais teritorijas attīstības plānošanas dokuments novadā, kuram ir mainītas robežas, ir jāizstrādā jauns ilgtermiņa dokuments - ilgtspējīgas attīstības stratēģija, nosakot tajā pašvaldības attīstības politikas un prioritātes.</p>
16.	<p>Anotācijas II sadaļa “Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība”</p>	<p>Lūdzam atbildēt uz konkrētiem jautājumiem:</p> <p>. Pamatot, kāpēc apvienojot Babītes un Mārupes novadus nosaukums paliek “Mārupes novads”</p> <p>2. Kādus konkrētus rādītājus un kritērijus VARAM ir izmantojis ATR modeļa sagatavošanā, paredzot Auces novada pašvaldību apvienot ar Tērvetes un Dobeles novadiem? Atbilstoši spēkā esošajam regulējumam</p> <p>2.1. Auces novadā ir attīstības centrs Auces pilsēta ar iedzīvotāju skaitu kas pārsniedz 2000:</p> <p>2.2. Auces novadā ir vidusskola (šobrīd divas, nākotnē plānota Bēnes vidusskolas posma slēgšana, līdz ar to</p>

		<p>attīstot Auces vidusskolu kā novada vidusskolu);</p> <p>2.3. Iedzīvotāju skaits ievērojami pārsniedz esošajā regulējumā noteiktos 4000 iedzīvotājus</p> <p>2.4. Novada teritorija ir ģeogrāfiski vienota</p> <p>3. Ja ATR kontekstā VARAM norāda, ka pašvaldību reformu ir nepieciešams veikt primāri Latvijas iedzīvotāju interesēs, tad vai un kā ir ņemtas vērā arī Auces novada iedzīvotāju intereses, ja iedzīvotāji ir pauduši skaidru un nepārprotamu viedokli aptaujā par līdzšinējās administratīvās teritorijas saglabāšanu -98% par Auces novada saglabāšanu?</p> <p>4. Piedāvātais modelis neko nemin par pārstāvniecības garantijām. Kā tiks nodrošināts, ka pārstāvji no pagastiem un novada pilsētām nonāks domē un varēs aizstāvēt līdzsvarotu resursu un aktivitāšu sadalījumu novada teritorijā?</p> <p>5. Spēju piesaistīt nozīmīgas investīcijas vairāk ietekmē ārējie faktori, nekā pašvaldību nevēlēšanās vai neprasme. Piemēram, ministrs, kurš administratīvo teritoriju publiski nosauc par bezperspektīvu, ietekmē investīcijas kreditēšanas iespējas un citus faktorus. Nereti investīcijas tiek mākslīgi ierobežotas ar MK noteikumiem. Kāpēc novada izveidošanas kritērijos iekļauts šāds neviennozīmīgs un neobjektīvs kritērijs?</p> <p>6. Tiesības uz sadarbību pieder pie pašvaldības pamattiesībām (Hartas 10. pants). Tāpat labā prakse liecina, ka lietderīgi var būt gan ārējie iepirkumi privātajā sektorā, gan savstarpoēja pārvaldes uzdevumu deleģēšana. Lai cik liela arī nebūtu teritorija pēc iedzīvotāju skaita vai platības, vienmēr būs vieta sadarbībai, kas izriet no funkcijas apjoma un rakstura. Kāpēc izvirzīt prasību, ka pašvaldībai patstāvīgi jānodrošina savu funkciju izpildi?</p>
--	--	--

		<p>7. Par dārgāko ražošanas resursu Latvijā ir kļuvis darbaspēks. Teritorija, kas nodrošina darbaspēku citās teritorijās izvietotiem darba devējiem, dod ieguldījumu šo teritoriju attīstībā. Mobilitātes pieauguma apstākļos tas ir normāli. Kāpēc šis process tiek vērtēts negatīvi?</p> <p>8. Bieži vien “iedzīvotāju nodarbinātība citos novados” nav objektīvs rādītājs, jo iedzīvotāju faktiskā darba vieta nesakrīt ar uzņēmuma reģistrācijas vietu, it sevišķi lauksaimniecības, mežsaimniecības nozarēs.</p> <p>9. Kādi mehānismi iecerēti pakalpojumu pieejamībai, ja sabiedriskais transports nebūs nodrošināms ceļu stāvokļa vai dotāciju trūkuma dēļ?</p> <p>10. Vai paredzēts garantēt, ka atsevišķās teritorijas daļās saglabāsies pašlaik pašvaldības piešķirtās priekšrocības noteiktām iedzīvotāju kategorijām?</p> <p>11. Vai ir paredzēts kāds kompensāciju mehānisms iedzīvotājiem un uzņēmējiem pēc nomaļu izveidošanās piedāvātās apvienošanās rezultātā?</p> <p>12. Vai ATR kontekstā ir izvērtēta daļas Saldus novada pagastu Jaunaucis, Rubas, Vadakstes pagastu, kas vēsturiski bijuši Auceis rajona sastāvā pievienošana Auceis novadam?</p> <p>12.1. Attālums no minēto Saldus novadu pagastu centriem līdz Saldus pilsētai ir vidēji 50 km., savukārt līdz Aucei no 15 līdz 20km.</p> <p>12.2. Iepriekš minētā attāluma, ģeogrāfiskā novietojuma dēļ, Jaunaucis, Rubas, Vadakstes pagastu iedzīvotāji jau šobrīd mācās Auceis vidusskolā un Auceis mūzikas skolā, kā arī izmanto Auceis novada pirmsskolas izglītības iestāžu pakalpojumus, kā arī izmanto Auceis novadā pieejamos pakalpojumus (Veikali, sadzīves pakalpojumi u.t.t.). Šobrīd 19 Saldus novadā deklarētie</p>
--	--	--

		<p>skolēni mācās Auces izglītības iestādēs, un ir saņēmti vēl 5 iesniegumi no vecākiem par bērnu uzņemšanu Auces vidusskolā.</p> <p>12.3. Šāda novada teritorija būtu ģeogrāfiski vienota.</p> <p>13. Vai ATR kontekstā ir izvērtēta plānotās dzelzceļa satiksmes atjaunošanas ietekme iedzīvotāju, kravu plūsmu posmā Mažeiki-Auce-Jelgava-Rīga, kas neskar plānoto novada centru Dobeli?</p> <p>14. Vai ATR kontekstā ir izvērtēta atjaunotā valsts reģionālā autoceļa Tukums-Auce-Lietuvas robeža maršruta ietekme uz iedzīvotāju, kravu pārvadājumu plūsmu, kas atkal neskar plānoto novada centru Dobeli?</p> <p>15. Vai ir izvērtēts, kādu ietekmi uz Auces novada attīstību atstās pavisam netālu no Auces, Lietuvā, Akmenes rajona uzsāktās IKEA ražotnes būvniecība 60 ha platībā, kur darbiniekus plāno piesaistīt no Latvijas. Rūpnīcu plāno atklāt vēlākais 2021.gadā?</p> <p>16. Kad Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Juris Pūce plāno tikties ar Auces novada iedzīvotājiem?</p> <p>17. Pamatot, kā Babītes un Mārupes novadu apvienošana radīs labākus priekšnosacījumus tautsaimniecības attīstībai šajās teritorijās, jo attīstība jau tāpat notiek pietiekami aktīvi abos novados, tāpat nav skaidrs, kāds būtu ieguvums novadu iedzīvotājiem un valsts pārvaldes sistēmai.</p>
--	--	---

Priekšsēdis

(paraksts*)

Gints Kaminskis

Māris Pūķis29197602

Maris.pukis@lps.lv

Kristīne Kinča26818781

Kristine.kinca@lps.lv

Ivita Peipiņa 29197608

ivita.peipina@lps.lv

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.